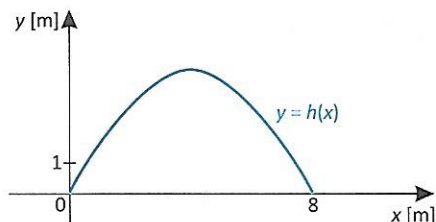


## Badanie funkcji kwadratowej – zadania optymalizacyjne

**2.85.** Tor lotu piłeczki, przedstawiony na rysunku obok, opisuje wzór:  $h(x) = -0,25x^2 + 2x$ , gdzie  $x \in (0; 8)$ .

Na jaką maksymalną wysokość wzniosta się piłeczka?



**2.86.** Funkcja  $f(x) = \frac{-x^2 + 6x + 21}{2}$  opisuje wydajność pracy robotnika w zależności od czasu pracy  $x$ , w ciągu 8-godzinnego dnia pracy. Robotnik rozpoczyna pracę o godzinie 7<sup>00</sup>. O której godzinie jego wydajność jest największa?

**2.87.** Pewne ciało w czasie  $t$  [s] przebyło drogę  $S$  [m], którą opisuje wzór  $S(t) = t^2 + 5t + 8$ , gdzie  $t \in (1; 5)$ . Oblicz:

- długość drogi przebytej przez to ciało w ciągu czterech sekund
- średnią prędkość ciała.

**2.88.** Rzucono kamień z prędkością początkową 10 m/s pionowo do góry. Wysokość  $S$  [m], jaką osiągnie kamień po  $t$  sekundach, określona jest w przybliżeniu funkcją  $S(t) = 10t - 5t^2$ . Jaką maksymalną wysokość osiągnie ten kamień?

**2.89.** Zależność mocy  $P$  baterii samochodowej, od natężenia prądu  $I$  określa wzór  $P(I) = V \cdot I - I^2 \cdot r$ , gdzie  $V$  – napięcie, zaś  $r$  – opór wewnętrzny baterii. Jakie powinno być natężenie prądu, aby moc baterii była maksymalna?

**2.90.** Liczbę 100 przedstaw w postaci sumy dwóch liczb, których suma kwadratów jest najmniejsza.

**2.91.** Liczbę 30 przedstaw w postaci różnicy dwóch liczb tak, aby suma ich kwadratów była najmniejsza.

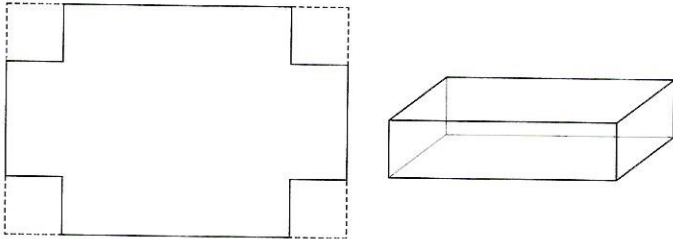
**2.92.** Liczbę 18 przedstaw w postaci sumy dwóch takich składników, aby suma ich sześciątów była najmniejsza.

**2.93.** Większa część uczniów klasy liczącej 31 osób zachorowała na grypę. Zdrowi uczniowie postanowili wysłać chorym kolegom kartki z pozdrowieniami. Wiedząc, że każdy zdrowy uczeń wysłał do każdego chorego kolegi kartkę oraz, że liczba wysłanych kartek była największa z możliwych, oblicz ilu uczniów zachorowało na grypę.

**2.94.** Krótszy bok prostokąta o wymiarach  $5\text{ cm} \times 8\text{ cm}$  zwiększamy o  $x\text{ cm}$ , a dłuższy bok zmniejszamy o  $x\text{ cm}$ .

- Wyznacz wzór funkcji opisującej pole nowego prostokąta w zależności od długości  $x$ ; podaj dziedzinę tej funkcji.
- Dla jakiej długości  $x$  pole otrzymanego prostokąta jest największe? Oblicz to pole.

**2.95.** Z prostokątnego arkusza tektury o wymiarach  $20\text{ cm} \times 30\text{ cm}$  wycięto w rogach kwadraty o boku długości  $x\text{ cm}$ . Następnie po zgięciu powstałych brzegów zbudowano prostopadłościennie (otwarte) pudełko, jak na rysunku poniżej.



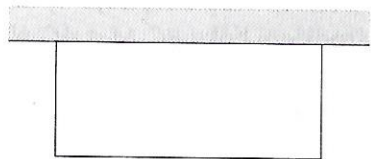
- Wyznacz wzór funkcji opisującej pole powierzchni bocznej tego pudełka w zależności od długości boku wyciętego kwadratu; podaj dziedzinę tej funkcji.
- Dla jakiej długości  $x$  pole powierzchni bocznej pudełka jest największe z możliwych? Wyznacz to pole.

**2.96.** Suma długości podstawy trójkąta i wysokości opuszczonej na tę podstawę wynosi  $30\text{ cm}$ . Wyznacz długość tej podstawy i wysokość tak, aby pole trójkąta było największe.

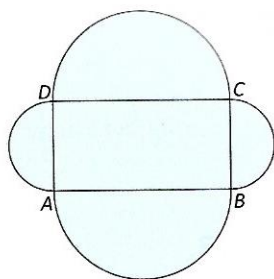
**2.97.** Właściciel gospodarstwa agroturystycznego chce wygrodzić w ogrodzie prostokątny plac zabaw dla dzieci. Dysponuje płotem długości  $84\text{ m}$ , a powierzchnia placu ma być możliwie największa. Wyznacz wymiary tego placu zabaw i oblicz jego powierzchnię (w arach).

**2.98.** Strona książki ma obwód  $68\text{ cm}$ . Oblicz, jakie wymiary powinna mieć strona tej książki, aby zapewnić maksymalną powierzchnię druku, jeśli zakłada się, że marginesy boczne i dolny będą jednocentymetrowe, zaś margines górny – dwucentymetrowy.

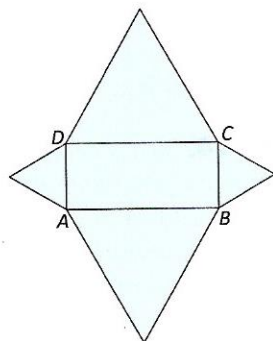
**2.99.** Gospodarz chce siatką długości  $12\text{ m}$  wygrodzić na podwórku prostokątny wybieg dla psa przylegający jednym bokiem do budynku. Jakie wymiary powinien mieć ten wybieg, aby jego pole powierzchni było największe? Oblicz powierzchnię tego największego wybiegu.



**2.105.** Na bokach prostokąta  $ABCD$  o obwodzie 24 cm opisano półkola (jak na rysunku obok). Jakie wymiary powinien mieć ten prostokąt, aby pole figury będącej sumą pola prostokąta i pół dorysowanych półkoli było najmniejsze?



**2.106.** Na bokach prostokąta  $ABCD$  o obwodzie 100 cm dorysowano trójkąty równoboczne (jak na rysunku). Jakie powinny być długości boków prostokąta, aby pole figury będącej sumą pola prostokąta i pół dorysowanych trójkątów było najmniejsze?



**2.107.** Drut długości 100 cm podzielono na dwie części: z jednej zbudowano kwadratową ramkę, a z drugiej okrąg. Jaka powinna być długość każdej części, aby suma pól figur ograniczonych drutem była najmniejsza?

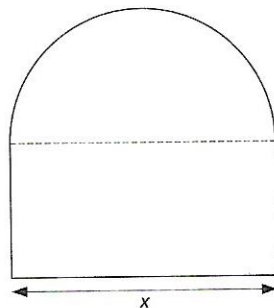
**2.108.** Drut długości 2 m podzielono na dwie części: z jednej zrobiono kwadratową ramkę, a z drugiej ramkę prostokątną, w której jeden bok prostokąta ma długość 3 razy większą od długości drugiego boku. Jak należy podzielić drut, aby suma pól kwadratu i prostokąta była najmniejsza?

**2.109.** Drut o długości 8 m podzielono na dwie części: z jednej zrobiono kwadratową ramkę, a z drugiej ramkę w kształcie trójkąta równobocznego. Jak należy podzielić drut, aby suma pól kwadratu i trójkąta była najmniejsza?

**2.110.** Drut długości 2 m ma być podzielony na dwie części: z jednej powstanie ramka kwadratowa, a z drugiej ramka prostokątna o stosunku boków  $2 : 3$ . Na części jakiej długości należy podzielić drut, aby suma pól kwadratu i prostokąta była najmniejsza?

**2.111.** Okno ma kształt prostokąta zakończonego na górze półkolem (jak na rysunku obok). Obwód okna ma 4 m.

- Napisz wzór funkcji pola  $P$  powierzchni okna, w zależności od  $x$ .
- Określ dziedzinę funkcji  $P$ .
- Wyznacz długość podstawy prostokąta tak, aby pole powierzchni okna było największe. Uzasadnij odpowiedź.



**2.228.** Liczby  $4 - 2\sqrt{3}$  oraz  $4 + 2\sqrt{3}$  są rozwiązaniami równania  $x^2 + (p + q)x + p^2 - q^2 = 0$ . Oblicz  $p$  i  $q$ .

**2.229.** Liczby  $\frac{1}{2 - \sqrt{3}}$  oraz  $\frac{1}{2 + \sqrt{3}}$  są rozwiązaniami równania  $x^2 - (p + q)x + q^2 - 8p = 0$ . Oblicz  $p$  i  $q$ .

## Równania i nierówności kwadratowe z parametrem

**2.230.** Zbadaj liczbę rozwiązań równania ze względu na wartość parametru  $m$  ( $m \in \mathbf{R}$ ). Napisz wzór i naszkicuj wykres funkcji  $y = g(m)$ , która każdej wartości parametru  $m$  przyporządkowuje liczbę rozwiązań równania:

a)  $(m - 5)x^2 - 4mx + m - 2 = 0$                       b)  $(m - 3)x^2 + (m - 2)x + 1 = 0$

c)  $(m - 1)x^2 - (m + 1)x + m + 1 = 0$                       d)  $(2m - 3)x^2 + 4mx + m - 1 = 0$

**2.231.** Dla jakich wartości parametru  $m$  równanie ma dwa różne rozwiązania?

a)  $(m - 2)x^2 + (m + 5)x - m - 1 = 0$                       b)  $(m + 2)x^2 - 2x + m + 2 = 0$

**2.232.** Dla jakich wartości parametru  $m$  równanie ma dwa rozwiązania rzeczywiste różnych znaków?

a)  $x^2 + (2m - 3)x + 2m + 5 = 0$                       b)  $x^2 + 2(m + 1)x + 9m - 5 = 0$

c)  $x^2 - 2(m - 1)x + 2m + 1 = 0$                       d)  $2x^2 - 3(m - 1)x + 1 - m^2 = 0$

**2.233.** Dla jakich wartości parametru  $m$  równanie ma dwa różne rozwiązania rzeczywiste dodatnie?

a)  $x^2 - mx + \frac{1}{4}m(m - 1) = 0$                       b)  $x^2 - 2mx - m^2 + 4 = 0$

c)  $x^2 + 3mx + 2m^2 + 2 = 0$                       d)  $x^2 - 2(m - 2)x + m^2 - 2m - 3 = 0$

**2.234.** Dla jakich wartości parametru  $m$  równanie ma dwa różne rozwiązania rzeczywiste jednakowych znaków?

a)  $x^2 + 2(m + 4)x + m^2 - 2m = 0$                       b)  $x^2 - 2(m - 1)x + m^2 - 5 = 0$

c)  $4x^2 + (4m - 12)x + m(m + 2) = 0$                       d)  $2x^2 + (m - 9)x + m^2 + 3m + 4 = 0$

**2.235.** Dla jakich wartości parametru  $m$  równanie ma dwa różne rozwiązania rzeczywiste ujemne?

a)  $x^2 + mx - m + 3 = 0$                       b)  $x^2 - 2(m + 3)x + m^2 - 1 = 0$

c)  $x^2 - 2mx + m^2 - 4 = 0$                       d)  $x^2 + 5mx + 4m^2 - 3m = 0$

- f) najmniejsza wartość:  $-6\frac{1}{4}$ , największa wartość:  $-5\frac{3}{4}$
- 2.80. a) najmniejsza wartość:  $4\frac{1}{4}$ , największa wartość: 5  
 b) najmniejsza wartość:  $-\frac{1}{3}$ , największa wartość:  $1\frac{2}{3}$   
 c) najmniejsza wartość:  $10\frac{4}{5}$ , największa wartość:  $11\frac{9}{20}$   
 d) najmniejsza wartość:  $-10$ , największa wartość:  $-10\frac{3}{10}$
- 2.81. a) najmniejsza wartość:  $-24\sqrt{3}$ , największa wartość:  $-9\sqrt{3}$   
 b) najmniejsza wartość:  $3\sqrt{2}$ , największa wartość:  $4\sqrt{2}$   
 c) najmniejsza wartość:  $-4,8$ , największa wartość:  $-4,5$   
 d) najmniejsza wartość:  $-4,8\sqrt{2} + 4$ , największa wartość:  $4,8\sqrt{2} + 4$
- 2.82. a) najmniejsza wartość: 2, największa wartość: 6  
 b) najmniejsza wartość: 2, największa wartość: 4  
 c) najmniejsza wartość:  $-6$ , największa wartość:  $-2$   
 d) najmniejsza wartość:  $-1\frac{1}{8}$ , największa wartość:  $6 + 5\sqrt{2}$
- 2.83. a) wartość największa 108, dla argumentu  $-2$   
 c) wartość największa: 105, wartość najmniejsza: 96
- 2.84. a) wartość największa, dla argumentu 2  
 b) wartość największa: 3, wartość najmniejsza: 0

### Badanie funkcji kwadratowej – zadania optymalizacyjne

- 2.85. 4 m  
 2.86. o  $10^{00}$   
 2.82. a) 44 m    b) 11 m/s  
 2.87. 50; 50  
 2.88. 5 m  
 2.89.  $l = \frac{V}{2r}$   
 2.90. 50; 50  
 2.91. 15;  $(-15)$   
 2.92. 9; 9  
 2.93. 16 uczniów  
 2.94. a)  $P(x) = -x^2 + 3x + 40$ ;  $D_p = (0; 8)$     b)  $x = 1,5$  cm,  $P = 42,25$  cm<sup>2</sup>  
 2.95. a)  $P(x) = -8x^2 + 100x$ ;  $D_p = (0; 10)$     b)  $x = 6,25$  cm,  $P = 312,5$  cm<sup>2</sup>  
 2.96. 15 cm, 15 cm  
 2.97. wymiary placu: 21 m  $\times$  21 m;  $P = 4,41$  a  
 2.98. 17,5 cm  $\times$  16,5 cm

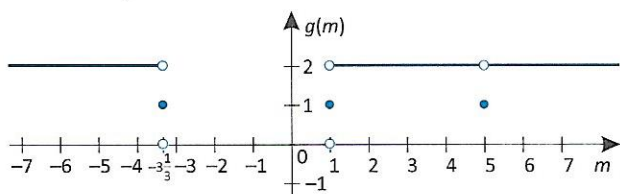
- 2.99. 3 m na 6 m;  $P = 18 \text{ m}^2$
- 2.100. 20 cm  $\times$  15 cm
- 2.101. 1,5 m  $\times$  2 m
- 2.102. a)  $P(x) = 2x^2 - 8x + 16$ ,  $D_p = (0; 4)$     b)  $K, L, M, n$  – środki boków kwadratu  $ABCD$
- 2.103. a)  $f(x) = \frac{3\sqrt{3}}{4}x^2 - 15\sqrt{3}x + 100\sqrt{3}$ ,  $x \in (0; 20)$     b)  $M, N, P$  – środki boków trójkąta  $ABC$
- 2.104.  $N, M$  – środki przyprostokątnych
- 2.105. 6 cm, 6 cm
- 2.106. 25 cm, 25 cm
- 2.107.  $\frac{400}{\pi + 4}$  cm,  $\frac{100\pi}{\pi + 4}$  cm
- 2.108.  $\frac{6}{7}$  m,  $1\frac{1}{7}$  m
- 2.109.  $\frac{24(9 - 4\sqrt{3})}{11}$  m,  $\frac{32(3\sqrt{3} - 4)}{11}$  m
- 2.110.  $\frac{50}{49}$  m;  $\frac{48}{49}$  m
- 2.111. a)  $P(x) = -\left(\frac{\pi + 4}{8}\right)x^2 + 2x$     b)  $x \in \left(0, \frac{8}{\pi + 2}\right)$     c)  $\frac{8}{\pi + 4}$  m
- 2.112.  $\frac{4(2\sqrt{2} - 1)}{7}$  m
- 2.113. 170 zł
- 2.114. wysokość czynszu: 1320 zł, miesięczny przychód: 217 800 zł
- 2.115. a) 55    b) 52
- 2.116. odległość między samochodami będzie najmniejsza po upływie  $\frac{3}{52}$  h i będzie wynosić ok. 2,8 km
- wskazówka:* oznacz przez  $t$  [h] – czas jazdy obu samochodów, od momentu, w którym samochód jadący na wschód mijają punkt  $P$ . Wówczas odległość między samochodami podaj wzór:  $d(t) = \sqrt{(5 - 60t)^2 + (40t)^2}$ ,  $t \geq 0$ . Funkcja ta przyjmuje wartość najmniejszą wówczas, gdy wyrażenie podpierwiastkowe przyjmuje wartość najmniejszą.
- 2.117.  $\left(6 + 3\sqrt{2 - \sqrt{3}}\right)$  cm
- 2.118. trójkąt równoboczny o boku 2 cm; pole trójkąta  $\sqrt{3} \text{ cm}^2$

### Równania kwadratowe

- 2.119. a)  $x \in \left\{-1\frac{1}{2}, 1\frac{1}{2}\right\}$     b)  $x \in \left\{-\frac{5}{9}, \frac{5}{9}\right\}$     c) równanie sprzeczne    d)  $x \in \left\{-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right\}$
- e) równanie sprzeczne    f)  $x \in \left\{-2\frac{1}{4}, 2\frac{1}{4}\right\}$
- 2.120. a)  $x \in \left\{0, 2\frac{1}{2}\right\}$     b)  $x \in \left\{-2\frac{1}{4}, 0\right\}$     c)  $x \in \{0, 4\}$     d)  $x \in \left\{-\frac{5}{6}, 0\right\}$

## Równania i nierówności kwadratowe z parametrem

$$2.230. a) g(m) = \begin{cases} 2 & \text{dla } m \in \left(-\infty, -3\frac{1}{3}\right) \cup (1, 5) \cup (5, +\infty) \\ 1 & \text{dla } m \in \left[-3\frac{1}{3}, 1, 5\right] \\ 0 & \text{dla } m \in \left(-3\frac{1}{3}, 1\right) \end{cases}$$



$$b) g(m) = \begin{cases} 2 & \text{dla } m \in \mathbf{R} - \{3, 4\} \\ 1 & \text{dla } m \in \{3, 4\} \end{cases}$$

$$c) g(m) = \begin{cases} 2 & \text{dla } m \in (-1, 1) \cup \left(1, 1\frac{2}{3}\right) \\ 1 & \text{dla } m \in \left[-1, 1, 1\frac{2}{3}\right] \\ 0 & \text{dla } m \in (-\infty, -1) \cup \left(1\frac{2}{3}, +\infty\right) \end{cases}$$

$$d) g(m) = \begin{cases} 2 & \text{dla } m \in (-\infty, -3) \cup \left(\frac{1}{2}, 1\frac{1}{2}\right) \cup \left(1\frac{1}{2}, +\infty\right) \\ 1 & \text{dla } m \in \left[-3, \frac{1}{2}, 1\frac{1}{2}\right] \\ 0 & \text{dla } m \in \left(-3, \frac{1}{2}\right) \end{cases}$$

$$2.231. a) m \in \mathbf{R} - \{2\} \quad b) m \in (-3, -2) \cup (-2, -1)$$

$$2.232. a) m \in \left(-\infty, -2\frac{1}{2}\right) \quad b) m \in \left(-\infty, \frac{5}{9}\right) \quad c) m \in \left(-\infty, -\frac{1}{2}\right) \quad d) m \in (-\infty, -1) \cup (1, +\infty)$$

$$2.233. a) m \in (1, +\infty) \quad b) m \in (\sqrt{2}, 2) \quad c) m \in (-\infty, -2\sqrt{2}) \quad d) m \in \left(3, 3\frac{1}{2}\right)$$

$$2.234. a) m \in \left(-1\frac{3}{5}, 0\right) \cup (2, +\infty) \quad b) m \in (-\infty, -\sqrt{5}) \cup (\sqrt{5}, 3)$$

$$c) m \in (-\infty, -2) \cup \left(0, 1\frac{1}{8}\right) \quad d) m \in (-7, 1)$$

$$2.235. a) m \in (2, 3) \quad b) \text{nie istnieje taka wartość parametru } m \quad c) m \in (-\infty, -2)$$

$$d) m \in \left(\frac{3}{4}, +\infty\right)$$